

Curriculum vitae

POPA COSMIN

Născut la 04.08.1974, Frăsinet (Călărași)

Email: cosminpopa1953@gmail.com

Limbi străine cunoscute:

Rusă – utilizator experimentat

Engleză – utilizator experimentat

Poziție: cercetător științific principal II; membru al Programului „România și Europa în secolul XX“, Institutul de Istorie „Nicolae Iorga“, Academia Română.

Domenii de interes științific: istoria Uniunii Sovietice, istoria comunismului european, istoria comunismului românesc, istoria Federației Ruse, istoria Războiului Rece, probleme energetice contemporane.

Alte domenii de interes: antreprenoriat cultural, prezervarea patrimoniului istoric material și imaterial

STUDII:

1992–1997, Facultatea de Istorie, Universitatea București; specializarea istorie contemporană universală;

1994–1997, Bursier al Ministerului Învățământului și Cercetării din România la Facultatea de Istorie și Relații Internaționale a Universității Pedagogice de Stat din Moscova, cu specializarea istoria URSS;

1999-2007, studii doctorale în cadrul Universității București, Facultatea de Istorie

2007, doctor al Universității București, în urma susținerii publice a lucrării cu titlul *Politica externă sovietică în Europa Orientală 1945-1953* (20.02.2007). Titlul confirmat prin ordinul ministrului Educației și Cercetării nr. 1418 din 29.06.2007;

2010-2012, cercetător post-doctoral cu tema *Politica energetică a Rusiei în regiunea extinsă a Mării Negre (1992-2011)*, derulat în cadrul proiectului postdoctoral „Științele socio-umaniste în contextul evoluției globalizate – dezvoltarea și implementarea programului de studii și cercetare postdoctorală“ (POSDRU 89/1.5/S/61104), Institutul de Istorie „N. Iorga“, 2010-2012

EXPERIENȚĂ PROFESIONALĂ

1997–prezent, cercetător științific, Programul IV „România și Europa în secolul XX“, Institutul de Istorie „Nicolae Iorga“;

1997-1999, ziarist politică externă și relații internaționale Mediafax

1998-prezent, membru al Comisiei Bilaterale a Istoricilor din România și Federația Rusă;

1999-2004, director general Agenția de presă „Mediafax”
2001-prezent, membru al Comisiei Bilaterale a Istoricilor din România și Bulgaria;
2004-2006, coordonatorul Secției de relații internaționale a ziarului „Adevărul”
2006-2008, director executiv „Realitatea Media”
2008-2015, cercetător științific principal III, Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”;
2009-2017, cadru didactic asociat al Facultății de Istorie și Științe Politice a Universității „Ovidius” Constanța;
2013-prezent, redactor-șef al revistei de limbă engleză „Historical Yearbook”, care apare sub egida Institutului de Istorie „Nicolae Iorga”, Academia Română;
2015-prezent, cercetător științific principal II, Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”;
2016 – lector al UNDP (cursuri pentru diplomați și angajați în administrația de stat din țările asistate)
2015-2017, conferențiar asociat al Institutului Diplomatic Român
2016-ianuarie 2017, director Cabinet Departamentul Centenar din subordinea prim-ministrului, elaborarea și implementare Programului național cultural și științific de marcare a Centenarului Marii Uniri și al Primului Război Mondial
2017-prezent, membru al Comisiei româno-rusă pentru studierea problemelor izvorâte din istoria relațiilor bilaterale, inclusiv problema Tezaurului României, depus la Moscova în timpul Primului Război Mondial
2017-2019 - împuternicit pentru Programul Centenar al Academiei
2018 – membru al Comisiei Naționale de pe lângă Guvernul României de aprobare a proiectelor culturale și științifice dedicate marcerii Centenarului Marii Uniri și al Primului Război Mondial
Oct.2019 – prezent, evaluator în cadrul Biroului de granturi al Academiei Române, Competiția Granturilor Academiei Române – ediția 2019, evaluare inițială și evaluare progrese de parcurs

Listă de lucrări

Cărți

1. *Între tentația imperiului și alianța strategică, URSS și Europa Centrală și de Est (1941-1953)*, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca 2012 (ISBN 978-973-7784-76-6)
2. *Hegemoniile trecutului. Evoluții românești și europene*, coord. Mioara Anton, Florin Anghel, Cosmin Popa, București, Editura Cetatea de Scaun, 2006, 419 p. (ISBN: 978-669-297-3)
3. *Nasterea Imperiului*, Editura Fundațiile Pro, București, 2002, lucrare apărută cu sprijinul Ministerului Culturii (ISBN 973-8434-11-4)
4. *Intelectualii lui Ceaușescu și Academia de Științe Sociale și Politice*, Litera, București, 2018 (ISBN 978-606-33-3344-6)
5. *Elena Ceaușescu sau Anatomia unei dictaturi de familie (1970-1989)*, Litera, București, 2021

Capitole în volume/ tratate de specialitate

1. *Drumul scurt de la modernizare la dispariție: țările comuniste în comerțul internațional de bunuri și energie ('60-'80), în Vecinătăți și ziduri. Români și ruși (secolele XVI-XXI)*, coord. Mioara Anton, Florin Anghel, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2013, pp. 191-208;
2. *George F. Kennan și Nikolai V. Novikov. „Războiul rece” în oglindă*, în „România-supraviețuire și afirmare prin diplomație în anii războiului rece. Comunicări, articole, studii”, Vol. I, Coord. Nicolae Ecobescu, Fundația Europeană Titulescu, București 2013, pp. 201-230, ISBN -606-80-91-20-4;
3. *Noua idee națională, între tradiția imperială și trecutul sovietic?*, „Lucrările celei de-a XV-a sesiuni a Comisiei Bilaterale a Istoricilor din România și Rusia”, Coord. Ioan-Aurel Pop, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Presa Universitară Clujeană, 2011, pp. 235-253, ISBN: 978-973-595-289-1; 978-973-7784-57-5;
4. *Regimul comunist din România (1948-1989)*, în „Istoria ilustrată a României”, Coord. Ioan-Aurel Pop, Ioan Bolovan, pp. 481-525, Editura Litera Internațional București-Iași-Chișinău, 2009, ISBN 978-973-675-584-2 973-9975-904-92-6;
5. *România între 1990 și 2007 sau tranziția cu specific național*, în „Istoria ilustrată a României”, Coord. Ioan-Aurel Pop, Ioan Bolovan, pp. 525-545, Editura Litera Internațional București-Iași-Chișinău, 2009, ISBN 978-973-675-584-2 973-9975-904-92-6;
6. *Proiectul postbelic de federație balcanică sau alianța imposibilă*, în „Români și bulgari, Provocările unei vecinătăți”, Coord. Florin Anghel, Magdalena Tiță, Mariana Cojoc, Cartea Universitară, București, 2007, pp. 395-418, ISBN 978-973-731-537-3;
7. *The Communist Regime in Romania (1948-1989)*, în History of Romania, Compendium, Ed. Ioan-Aurel Pop, Ioan Bolovan, ICR-Cluj-Napoca, 2006, pp. 617-671, ISBN (10)973-7784-12-X, ISBN (13)978-973-7784-12-4;
8. *Romania between 1990-2006*, în History of Romania, Compendium, Ed. Ioan-Aurel Pop, Ioan Bolovan, ICR-Cluj-Napoca, 2006, pp. 671-697, ISBN (10)973-7784-12-X, ISBN (13)978-973-7784-12-4;
9. *Kommunisticeski rejim v Rumânii 1948-1989*, în „Istoria Rumâniei”, Coord. Ioan-Aurel Pop, pp.601-671, Ed. Ves Mir, Moscova, 2005, ISBN 5-7777-0260-0;
10. *Political Parties in Romania: between Tradition and Reform, 2000-2004*, apărut în lucrarea „Political Parties and the consolidation of Democracy in Eastern Europe”, Friedrich Ebert Institute for Political and Legal Studies, Editor Georgi Krasimenov, Sofia, 2004, pp. 79-114, ISBN 954-616-137-3
11. Contributor la volumul 5 (*Prima jumătate a secolului XX*) din *Istoria ilustrată a României și a Republicii Moldova*, coordonatori Ioan Aurel Pop și Ioan Bolovan, Editura Litera, București, 2017, ISBN: 978-606-33-1515-2, pp. 442-480)
12. Contributor la volumul 6 (*Din secolul al XX-lea până în prezent*) din *Istoria ilustrată a României și a Republicii Moldova*, coordonatori Ioan Aurel Pop și Ioan Bolovan, Editura Litera, București, 2017, ISBN: 978-606-33-1515-2, pp. 506-528)
13. *Științele sociale în ceaușism. Modernizare și subordonare în anii '70 - '80 și „Cabinetul 2” sau criza ceaușismului în Panorama comunismului în România*, Liliana Corobca (Coord), Polirom, Iași, 2020;
14. *Aprecieri concludive în Diplomația României după Marea Unire din 1918*, Ion M. Anghel (Coord), Editura Academiei Române, București, 2020;

Studii și articole

1. *Biroul Informațional al partidelor comuniste: o încercare sovietică de organizare a Europei Orientale postbelice* (Revista de Istorie, numărul 1-2/1999)
2. *Formarea "lagărului socialist": tendințe și curente în istoriografia anglo-americană și rusă* (Revista de Istorie, numărul 3-4/1999)
3. *Rolul Cominformului în politica externă sovietică*, în Revista INST Arhivele Totalitarismului, Nr. 1-2 2001.
4. *Vadim Rogovin, patriarhul istoriografiei troțkiste*, în Revista de Istorie, Nr 3-4 2001
5. *1945-1953: URSS între reforma ideologică și declanșarea unor noi epurări* (SMIC, Nr 1/2002)
6. *Stalin în oglinda Balcanilor*, (Anuarul IRIR, Nr.1, 2002)
7. *Stalin la 70 de ani, Apogeul absurdului* (Revista de Istorie, numărul 5-6/2002)
8. *1945-1953: URSS între reforma ideologică și declanșarea unor noi epurări* (Studii și Materiale de Istorie Contemporană, Nr 1-2002)
9. *Mecansimele unui genocid, Marea Foamete 1932-1933* (SMIC, Nr 2/2003)
10. Impactul conferinței de constituire a Kominformului asupra PCR, "Revista Istorică", Tom XV, 2004, nr. 5-6.
11. *Preliminariile conferinței de fondare a Kominformului - ultima manifestare de autonomie a comuniștilor din Europa Orientală*, "Studii și Materiale de Istorie Contemporană", Nr. 2, 2004.
12. *Problema minorităților în Europa Orientală 1945-1947*, apărut în cadrul lucrării *Volum omagial Constantin Bușe*, Pallas, Focșani, 2004.
13. *Political Parties in Romania: between Tradition and Reform, 2000-2004*, apărut în lucrarea *Political Parties and the consolidation of Democracy in Eastern Europe*, Friedrich Ebert Institute for Political and Legal Studies, Editor Georgi Krasimenov, Sofia.
14. *Fundamentele strategiei sovietice ale politicii de securitate*, „Studii și Materiale de Istorie Contemporană“, nr. 4/2005.
15. *Interregnumul Beria. URSS ratează reforma*, „Studii și Materiale de Istorie Contemporană“, nr. 5/2006
16. *Regimurile politice și frontierele ideologice din Europa în ședințele Consiliului Miniștrilor Afacerilor Externe*, în „Studii și Materiale de Istorie Contemporană“, vol. VIII, 2009, pp. 84-119;
17. **Why and How Soviet Union lost Eastern Europe**, în „Anuarul Centrului de Cercetari asupra Istoriei Slavilor“, Centre de recherches sur l’histoire des Slaves, din cadrul Institutului Pierre Renouvin, pag. 230-243.
18. *Raportul dintre revoluție și frontiere în teoria leninistă*, în „Studii și Materiale de Istorie Contemporană“, nr. 9/2010, pp. 5-17;
19. *Războiul rece în oglindă: George F. Kennan și Nikolai F. Novikov*, în „Studii și Materiale de Istorie Contemporană“, nr. 9/2010, pp. 217-230.
20. *Russia Towards a New Ideological Regime or Towards a Petrovian Paradigm?* „Transylvanian Review“, Vol XIX, Supplement, No5:3 (2011)
21. „*Problema poloneză*” sau cum planurile întrec planificarea sovietică, ”Studii și Materiale de Istorie Contemporană”, serie nouă, Vol 10/2011
22. *Noua idee națională, între tradiția imperială și trecutul sovietic?*, ”Lucrările celei de-a XV-a sesiuni a Comisiei Bilaterale a Istoricilor din România și Rusia”, Coord. Ioan-Aurel Pop, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Presa Universitară Clujeană, 2011

23. *Superputerea extenuată, Societatea și economia Uniunii Sovietice (1945-1953)*, în „Studii și Materiale de Istorie Contemporană”, Vol. 12/2013
24. *The Russia's Energy Policy in the Black Sea Region during Putin's Regime*, Revista „Annals. Series on History and Archeology”, Academy of Romanian Scientist, Volume 5, Number 2, 2013, pp. 59-77;
25. *Conservatism and Realism in Contemporary Russian Historiography*, în „Historical Yearbook”, Volume X, 2013, pp. 150-160;
26. *Cominternul, anexa Statului Major Sovietic*, „Studii și Materiale de Istorie Contemporană”, Vol. 11/2012, pp. 5-16;
27. *Russia Towards a New Ideological Regime or Towards a Petrovian Paradigm?* „Transylvanian Review”, Vol XIX, Supplement, No5:3 (2011), pp.277-291;
28. „*Problema poloneză*” sau cum planurile întrec planificarea sovietică, ”Studii și Materiale de Istorie Contemporană”, Vol. 10/2011, pp 132-145;
29. *Raportul dintre revoluție și frontiere în teoria leninistă*, în „Studii și Materiale de Istorie Contemporană”, Vol. 9/2010, pp. 5-17;
30. *Regimurile politice și frontierele ideologice din Europa în ședințele Consiliului Miniștrilor Afacerilor Externe*, în „Studii și Materiale de Istorie Contemporană”, Vol.8/2009, pp. 84-119;
31. *Campania împotriva cosmopolitismului în România. Între conformism și excepția de la regulă*, în „Studii și Materiale de Istorie Contemporană”, vol. 6/2007, pp.171-82;
32. *Interregnumul Beria. URSS ratează reforma*, „Studii și Materiale de Istorie Contemporană”, nr. 5/2006, pp.175-187;
33. *Fundamentele strategiei sovietice ale politicii de securitate*, „Studii și Materiale de Istorie Contemporană”, nr. 4/2005, pp.206-217;
34. *Impactul conferinței de constituire a Kominformului asupra PCR*, “Revista Istorică”, Tom XV, 2004, nr. 5-6, pp. 180-195;
35. *Preliminariile conferinței de fondare a Kominformului - ultima manifestare de autonomie a comuniștilor din Europa Orientală*, „Studii și Materiale de Istorie Contemporană”, Nr. 2, 2004, pp.69-79;
36. *Mecansimele unui genocid, Marea Foamete 1932-1933*, „Studii și Materiale de Istorie Contemporană”, Nr 2/2003, pp. 15-25;
37. *1945-1953: URSS între reforma ideologică și declanșarea unor noi epurări*, Studii și Materiale de Istorie Contemporană, Nr 1-2002, pp. 123-139;
38. *Stalin la 70 de ani, Apogeul absurdului*, „Revista de Istorie”, 5-6/2002, pp. 159-178;
39. *Vadim Rogovin, Patriarhul istoriografiei troțkiste*, în „Revista de Istorie”, Nr 3-4 2001, pp. 256-264;
40. *Rolul Cominformului în politica externă sovietică*, în „Arhivele Totalitarismului”, Nr. 1-2 2001, pp. 270-81;
41. *Formarea “lagărului socialist”: tendințe și curente în istoriografia anglo-americană și rusă*, „Revista de Istorie”, numărul 3-4/1999, pp. 202-215;
42. *Biroul Informațional al partidelor comuniste: o încercare sovietică de organizare a Europei Orientale postbelice*, „Revista de Istorie”, 1-2/1999, pp.250-264;
43. *Premisele înființării Academiei de Științe Sociale*, în „Istoria ca datorie, Omagiu academicianului Ioan-Aurel Pop la împlinirea vârstei de 60 de ani”, coord. Ioan Bolovan, Ovidiu Ghitta, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2015, pp.267-278

44. *Către dictatura absurdului, Politica ideologică în anii de început a regimului Ceaușescu*, în „Cuvintele puterii, Literatură, intelectuali și ideologie în România comunistă”, coord. Mioara Anton, Bogdan Crețu, Daniel Șandru, Institutul European, Iași, 2015, pp 81-104
45. *Strategii instituționale și formarea intelectualității umaniste ceaușiste (cazul istoricilor)*, în „Istorie și istorici la Universitatea din București, Dimensiuni instituționale, proiecte intelectuale sec. XIX-XX-lea”, coordonator Bogdan Murgescu, Remus Nică, Editura Universității București, 2015
46. *ASSP sau „stalinism 2.0”*, în „Studii și Materiale de Istorie Contemporană”, nr. 14/2015
47. *„Rezistența” regală (1945-1947) – un deznodământ inevitabil?* în *Anul Regal*, coordonatori Daniel Șandru, Alexandru Muraru, Editura Adenium, Iași, 2016, pp. 154-168
48. *Congresul Internațional de Istorie de la București sau reverberațiile unei glorii apuse*, în *Intelectualii politicii și politica intelectualilor*, coordonatori Daniel Citirigă, Georgiana Țăranu, Adrian-Alexandru Herța, Cetatea de Scaun, 2016, pp. 73-92.
49. *Confruntări istoriografice ale României cu țările socialiste în etapa „socialismului dezvoltat” (1970-1980)*, SMIC, Volumul 15/2016
50. *Historiographical confrontations between Romania and other Socialist countries during the „developed Socialism” era (the 70’s and the 80’s)* în „Etudes Balkaniques”, Academie Bulgare de Sciences, Institut d’Etudes Balkaniques et Centre de Thracologie, Sofia, 2016, LII, 4, pp.395-408, Erih Plus, AmH@L - America: History and Life samd
51. *Lupta pentru privilegiul minciunii, Ion Popescu-Puțuri versus Miron Constantinescu*, SMIC, Volumul XVI/2017
52. *The System and the People of Ceausescu's Foreign Propaganda Apparatus (the '70s)* în „Imaginea celuilalt: Memorie și reprezentări despre vecinătate și lume”, coordonatori Florin Anghel, Gabriel Manea, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2017
53. *România și Europa Centrală și de Sud-Est în planificarea postbelică sovietică (1941-1945) în "România, Marile Puteri și ordinea europeană: 1918-2018"*, Coordonatori Lucian Leuștean și Valentin Naumescu, Editura Polirom, Iași, 2017
54. *Nicolae Ceaușescu-mecanisme unei dictaturi*, SMIC, Volumul XVII/2018
55. *Politica științifică a regimului Ceaușescu în anii '80, Administrarea crizei prin „dezintelectualizare”*, Lucrările Conferinței Naționale „Comunismul Românesc”, ediția a IX-a, 16-17 mai 2019, coord. Dragoș Petrescu.
56. *Studiul Preistoria „factorului Elena Ceaușescu”, Condiționări sistemice și opțiuni personale*, SMIC 2019;
57. *România 1988-1989, Imposibilitatea reformelor în După 30 de ani: 1989. Învinși și învingători*, coord. Alexandru Muraru, Anneli Ute Gabanyi și Daniel Șandru, Polirom, Iași, 2020;
58. *Politică, propagandă și istoriografie în relațiile româno-maghiare din anii '80* în *Antecedente și împliniri ale Marii Uniri*, Victor Spinei (Ed), Editura Academiei Române, București, 2020;